

**CURTEA DE APEL ALBA IULIA
COLEGIUL DE CONDUCERE**

**CĂTRE,
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

În conformitate cu prevederile 514 și următoarele cod procedură civilă și art. 21 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea CSM nr. 1375/2015, formulăm prezentul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor art. 10 alin. 3 din HG 1437/2004 privind organizarea și metodologia de funcționare a Comisiei pentru protecția copilului, având în vedere că în practică nu există un punct de vedere unitar cu privire la aplicarea acestui text de lege și litigiilor care au ca obiect plângerea împotriva Hotărârilor de încadrare a minorilor în grad de handicap, emise de Comisia pentru Protecția Copilului din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului.

Cadrul legal incident este următorul:

HG 1437/2004 privind organizarea și metodologia de funcționare a Comisiei pentru protecția copilului - una din atribuțiile principale ale Comisiei este aceea de a stabili încadrarea copiilor cu dizabilități într-un grad de handicap, comisia emitând hotărâri executorii – art. 2 alin. 1 lit. a.

Art. 10 alin. 3 din HG 1473/2004 - hotărârile comisiei pot fi atacate la tribunalul de la domiciliul copilului, cauzele supuse judecării fiind soluționate potrivit regulilor speciale de procedură prevăzute de Legea nr. 272/2004.

Art. 133 alin. 1 din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului - cauzele prevăzute de prezenta lege privind stabilirea măsurilor de protecție specială sunt de competența tribunalului de la domiciliul copilului.

Art. 90/2 alin. 4 din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap care prevede că Deciziile emise de Comisia superioară pot fi atacate la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, această lege referindu-se la drepturile persoanelor adulte cu handicap.

Art. 2 lit. c, f, g din Legea 554/2004 – este act administrativ actul unilateral cu caracter individual emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; are caracter contencios administrativ activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente a litigiilor în care cel puțin una din părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut din emiterea sau încheierea unui act administrativ ...

Orientări jurisprudențiale:

1. Într-o primă orientare unele instanțe au considerat că aceste litigii sunt de competența secțiilor de contencios administrativ, reținând că art. 133 alin. 1 din Legea 272/2004 stabilește competența materială specială a tribunalului de la domiciliul copilului doar în situația cauzelor ce au ca obiect stabilirea măsurilor de protecție specială a copilului, acestea fiind în mod limitativ cele prevăzute la art. 59: plasamentul, plasamentul în regim de urgență, supravegherea specializată.

De asemenea, s-a apreciat că art. 10 alin. 3 din HG 1437/2004 potrivit căroră Hotărârile Comisiei pot fi atacate la tribunalul de la domiciliul copilului, se referă la Hotărârile Comisiei prin care aceasta stabilește măsurile de protecție specială a copilului prevăzute de Legea 272/2004, trimiterea fiind făcută la normele speciale cuprinse în această lege.

Competența instanței este dată de obiectul cererii de chemare în judecată și de natura actului juridic dedus judecății. S-a apreciat că, în condițiile în care obiectul actului contestat emis de Comisia pentru Protecția Copilului din cadrul DGASPC este unul diferit de cele enunțate de art. 55 din Legea 272/2004, respectiv încadrarea minorului în grad de handicap, pentru care legiuitorul nu a prevăzut norme procesuale speciale, devin aplicabile dispozițiile art. 10 alin. 1 din Legea 554/2004 privind contenciosul administrativ, competența revenind instanței de contencios, în funcție de rangul autorității emitente a actului ce se contestă.

HG 1437/2004 nu prevede în mod expres că în cazul cererilor având ca obiect atacarea Hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului acestea revin spre soluționare tribunalului specializat pentru minori sau completelor specializate pentru minori, înființate în cadrul tribunalelor de la domiciliul minorului, iar subiectul hotărârii atacate, care este un minor, nu poate reprezenta un argument suficient pentru a se interpreta intenția legiuitorului în sensul că aceste cereri sunt de competența tribunalelor specializate, chiar dacă actul atacat are natura juridică de act administrativ cu caracter individual, normele de competență fiind imperative și de strictă interpretare și aplicare.

În sprijinul acestei orientări jurisprudențiale, sunt anexate următoarele hotărâri judecătorești definitive:

- sentința civilă nr. 108/F/2014 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă - Anexa 4
- sentința 124/F/2014 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă - Anexa 5
- sentința civilă nr. 11/F/2015 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă - Anexa 6
- sentința civilă nr. 3041/2014 pronunțată de Tribunalul Iași, Secția I Civilă - Anexa 7
- sentința nr. 63 CC/9 mai 2016 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești, Secția I Civilă - Anexa 8
- încheierea din 17.04.2014 pronunțată de Tribunalul București - Secția a IV - a Civilă - Anexa 9
- încheierea din 4.08.2015 pronunțată de Tribunalul București - Secția IV Civilă - Anexa 10
- sentința civilă nr. 68/2016 pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I Civilă - Anexa 11
- sentința civilă nr. 67/2016 pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I Civilă - Anexa 12
- sentința civilă nr. 7584/2014 pronunțată de Tribunalul București, Secția II A Contencios Administrativ și Fiscal - Anexa 13
- sentința civilă nr. 491/2016 pronunțată de Tribunalul Tulcea, Secția II A Contencios Administrativ și Fiscal - Anexa 14
- sentința civilă nr. 321/2016 pronunțată de Tribunalul Buzău, Secția I Civilă - Anexa 15

2. Într-o altă orientare, alte instanțe au considerat că aceste litigii sunt de competența instanței civile, având în vedere dispozițiile art. 10 alin. 3 din Legea 272/2004, care prevede că hotărârile Comisiei pot fi atacate la tribunalul de la domiciliul minorului, cauzele supuse judecării fiind soluționate potrivit regulilor speciale de procedură prevăzute de Legea 272/2004. Acest text de lege nu face nicio distincție, sub aspectul competenței, între hotărârile prin care au fost dispuse măsuri speciale de protecție și alte hotărâri adoptate de Comisia pentru Protecția Copilului, astfel că instanța nu trebuie să distingă.

Legea 448/2006 se ocupă în mod special de procedura de încadrare în grad de handicap a adulților prevăzând, printre altele, regimul deciziilor emise de comisia superioară care pot atacate la secția de contencios administrativ a tribunalului, conform art. 90/2 alin. 4 din Legea 448/2006.

Voința legiuitorului a fost aceea de a supune toate cauzele litigioase privind hotărârile adoptate de comisia pentru protecția copilului unei proceduri unice prevăzute de Legea 272/2004, fără nicio distincție în funcție de luarea unei anumite măsuri și fără a impune o anumită specializare a instanței în materie, așa cum o face Legea 448/2006 în materia încadrării în gard și tip de handicap a adulților.

Legea 272/2004 instituie o procedură specială de contestare a legalității hotărârilor comisiei de protecție a copilului adoptate de această comisie, astfel că se poate reține norma specială consacrată de art. 5 alin. 2 din Legea 554/2004, conform căreia nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ acte administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.

În sensul cele de-a doua orientări jurisprudențiale sunt anexate următoarele hotărâri judecătorești:

- decizia 1168/2014 pronunțată de Curtea de Apel Iași, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 16
- decizia 61/2014 pronunțată de Curtea de Apel Iași, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 17
- încheierea din 17.11.2015 pronunțată de Tribunalul Iași, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 18
- decizia civilă nr. 197/R/2015 pronunțată de Curtea de Apel Galați, Secția I Civilă – Anexa 19
- încheierea din 12.11.2012 pronunțată de Tribunalul Constanța, Secția I Civilă – Anexa 20
- decizia civilă nr. 1740/2013 pronunțată de Curtea de Apel Galați, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 21
- încheierea din 21 martie 2016 pronunțată de Tribunalul Buzău, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 22
- sentința civilă nr. 1159/2015, pronunțată de Tribunalul Iași, Secția I Civilă - Anexa 23
- sentințele civile 258/2016 și 259/2016 pronunțate de Tribunalul Arad, Secția I Civilă – Anexa 24
- sentințele civile 87/2014, 1674/2011, 1673/2011, 932/2014 pronunțate de Tribunalul Dâmbovița – Secția I Civilă – Anexa 25
- sentința civilă 84/D/2014 pronunțată de Tribunalul Satu Mare, Secția I Civilă – Anexa 26
- deciziile civile 308/2014, 779/2015 pronunțate de Curtea de Apel Oradea, Secția I Civilă – Anexa 27
- sentința civilă 75/PC/2015 pronunțată de Tribunalul Bihor, Secția I Civilă – Anexa 28
- decizia civilă nr. 41/FM/2014 pronunțată de Curtea de Apel Constanța, Secția I Civilă – Anexa 29
- sentințele civile nr. 3929/2013, 3931/2013 pronunțate de Tribunalul Constanța, Secția I Civilă – Anexa 30
- decizia 1426/2013 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, Secția I Civilă – Anexa 31
- sentința civilă nr. 312/2016 pronunțată de Tribunalul Neamț, Secția I Civilă – Anexa 32.

În cadrul Curții de Apel Alba Iulia a avut loc, la data de 12 mai 2016, întâlnirea judecătorilor din Secția I Civilă și Secția de Contencios Administrativ și Fiscal pentru a discuta sesizarea Tribunalului Sibiu privind existența unei practici neunitare la nivelul Curții de Apel Alba Iulia în materia stabilirii competenței soluționării cauzelor având ca obiect plângerea împotriva Hotărârilor Comisiei pentru Protecția Copilului din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, privind încadrarea minorului într-o categorie de persoane cu handicap.

Judecătorii Secției I Civile au considerat, în unanimitate, că aceste cauze sunt de competența instanței de contencios administrativ, iar judecătorii Secției de Contencios Administrativ și Fiscal au considerat, în unanimitate, că aceste cauze sunt de competența instanței civile.

Față de faptul că la nivelul Curții de Apel Alba Iulia nu s-a putut ajunge la o soluție unitară cu privire la competența materială de soluționare a acestor cauze, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor din țară cu privire la această problemă, după care s-a hotărât sesizarea Colegiului de Conducere al acestei instanțe în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu care să fie sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție.

Menționăm că această problemă a fost discutată la întâlnirea președinților secțiilor civile de la Timișoara din 19-20 noiembrie 2015, unde s-a hotărât că aceste litigii sunt de competența instanțelor de contencios administrativ, precum și la întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ de la Oradea din 30-31 mai 2016, unde s-a hotărât că aceste litigii sunt de competența instanțelor civile.

Este de precizat că problema competenței nu a fost analizată în toate hotărârile judecătorești anexate prezentului material, întrucât excepția nu a fost invocată nici de instanță din oficiu și nici de părți, iar în fața instanțelor care au soluționat căile de atac, excepția nu mai putea fi dezbătută, fiind depășit momentul procesual până când putea fi analizată, conform art. 130 NCPC.

Dintre hotărârile judecătorești atașate recursului, precizăm că problema competenței materiale a instanței a fost analizată în cadrul hotărârilor ce constituie Anexele 4 – 12 și respectiv Anexele 15 – 22, celelalte hotărâri vizând fondul cauzei - analiza legalității hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului privind încadrarea minorului în grad de handicap – instanța considerându-se implicit competentă, prin reținerea și judecarea cauzei pe fond.

Potrivit practicii judecătorești anexate, litigiile având ca obiect plângerea împotriva Hotărârilor de încadrare a minorilor în grad de handicap emise de Comisia pentru Protecția Copilului din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului au fost soluționate fie de instanțele civile, fie de instanțele de contencios administrativ, problema competenței materiale fiind soluționată diferit de instanțele naționale.

Pentru aceste motive, apreciem că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 514 cod de procedură civilă și vă solicităm să admiteți prezentul recurs în interesul legii urmând a stabili care dintre instanțele judecătorești au interpretat și aplicat corect dispozițiile legale incidente.

Anexăm:

- solicitarea d-nului vicepreședinte al Curții de Apel Alba Iulia, adresată Colegiului de Conducere, în vedere sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu promovarea unui recurs în interesul legii – Anexa 1

- referatul întocmit de judecătorul delegat cu unificarea practicii în materie civilă, privind promovarea unui recurs în interesul legii – Anexa 2

- procesul verbal din 12 mai 2016 întocmit cu ocazia întâlnirii judecătorilor din cadrul Curții de Apel Alba Iulia, Secția I Civilă și Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – Anexa 3

- hotărârile judecătorești pronunțate în materie, structurate pe cele două orientări jurisprudențiale.

Cu deosebită considerație,

Colegiul de Conducere al Curții de Apel Alba Iulia

Președinte
Alexandra Iuliana Paștiu

